

Všemi nenávidění exekutoři se vracejí aby vám opět ničily životy

- CZ24 News | 3. července 2020

ČESKO: Žlutá nálepka na televizi, potom její zabavení. Mobiliární exekuce, kdy se zabavují přímo věci, jsou asi nejvíce stresujícím momentem pro dlužníka. Kvůli epidemii koronaviru je exekutoři nemohli ve většině řízení až do konce června provádět, teď se ale vrací do terénu. Prodloužení pozastavení této činnosti se nechystá.

Mobiliární exekuce zahrnují exekuce zabavením majetku či vystěhováním z nemovitosti. Zákonem, takzvaným lex covid, je vláda pozastavila na konci dubna. A teď od 1. července je soudní exekutoři mohou znovu vykonávat .

Předseda sněmovního podvýboru pro problematiku exekucí, insolvenčí a oddlužení a předkladatel návrhu Marek Výborný (KDU-ČSL) by ale byl pro, aby se zastavení exekucí – s ohledem na to, že experti očekávají vlny propouštění poté, co přestanou platit programy typu antivirus – ještě prodloužilo.

Návrh na prodloužení by ale nyní muselo předložit ministerstvo spravedlnosti, aby se mohl projednat ve stavu legislativní nouze, tedy zrychleně. To na dotaz iDNES.cz uvedlo, že o ničem takovém neuvažuje.

Návrh poslanci schválili v rámci lex covid na konci dubna. Již předtím však Exekutorská komora České republiky dočasně sama doporučila svým členům tyto exekuce neprovádět.

„Komora nemá aktuálně žádnou informaci o tom, že by v souvislosti s prováděním exekučních úkonů došlo k přenosu virového onemocnění, takže z tohoto pohledu hodnotíme dočasná a rychlá opatření pozitivně,“ zhodnotila tehdejší kroky mluvčí komory Lenka Desatová. Kolik řízení opatření ovlivnilo však komora neeviduje.

Jenže epidemie koronaviru již pominula. Na základě vývoje situace je podle Desatové možné, že prezidium komory vydá další dílčí doporučení jen pro některá lokální ohniska.

Ochrana zranitelných

Ačkoliv prodloužení plošného moratoria na zabavování a vystěhovávání se dlužníci už nedočkají, mohly by se těmto exekucím brzy vyhnout nejvíce zranitelné skupiny obyvatelstva. V rámci novely exekučního řádu budou poslanci po prázdninách projednávat mimo jiné možnost jejich zákazu v případě exekucí starobních důchodců, lidí s druhým či třetím stupněm invalidity a mladistvých, jejichž dluhy vznikly před osmnáctým rokem života.

Vlastní návrh má i ministerstvo spravedlnosti, které mimo jiné navrhuje omezit možnosti vymáhání dluhů nezletilých nebo zavést ručení rodiče, který za nezletilého jednal. To by se týkalo třeba případů, kdy má dítě v rámci dědického řízení vyplatit druhou osobu.

„V důsledku nebude možné, aby osoby vstupovaly do dospělosti s dluhy,“ uvedla mluvčí ministerstva spravedlnosti Andrea Šlechtová.

Kolik dlužím a komu

O dalších změnách se však stále mluví. Jde třeba o zavedení principu „jeden dlužník – jeden exekutor“. S tím však nesouhlasí Exekutorská komora. „Věřiteli bude nadále zachována svobodná volba exekutora. Tato volba nicméně dlužníka ‚přiková‘ k vybranému exekutorovi, což následně nezmění dlužník ani jiní věřitelé – a to bez ohledu na kvalitu a stáří jejich pohledávek,“ vysvětluje prezident Exekutorské komory Vladimír Plášil.

Jedním z řady stávajících problémů českého exekučního systému je i nedostatečný přístup k datům. Chybí totiž komplexní evidence exekucí. V té nejrozsáhlejší, Centrální evidenci exekucí ČR, kterou provozuje Exekutorská komora, jsou jen exekuční řízení vedená soudními exekutory. Chybí tak exekuce vedené jinými orgány, jako jsou zdravotní pojišťovny, Česká správa sociálního zabezpečení či finanční úřady.

Například lidé s bydlištěm na úřadě proto mohou mít problém vůbec zjistit, zda a případně kolik exekucí je na ně vypsáno. „Jistě by bylo žádoucí, kdybychom mohli zveřejňovat i data o exekucích vedených jinými exekučními orgány,“ míní mluvčí komory Desatová.

Vláda takovou databázi vytvořit chtěla, s jejím případným vytvořením počítala do konce roku 2018. Podle Hany Malé, mluvčí ministerstva vnitra, které se jejím zavedením zabývalo, ale resort narazil na dva problémy. Nikdo totiž nemůže přimět věřitele údaje sdílet, a to navíc na své náklady.

„Publikace údajů není uložena žádným právním předpisem a dotčené subjekty nemusí být ochotny údaje sdílet,“ uvedla Malá. Další překážkou pak je, že zúčastněné subjekty nejsou ochotné vynaložit finance na poskytování dat on-line.

„Ministerstvo vnitra si však uvědomuje dopady, které absence centrální evidence bezdlužnosti pro občany představuje, a ač není gestorem takového registru, připravuje ve spolupráci s Celní správou České republiky zobrazování vybraných údajů z Centrální evidence přeplatků a nedoplatků v Portálu občana,“ dodala Malá. Šlo by třeba o informace o neuhrazených pokutách.

V České republice bylo minulý rok v exekuci 790 tisíc lidí. Průměrný dlužník přitom nemá pouze jedno exekuční řízení, ale v průměru šest. Podle odborníků na dluhovou problematiku tak dochází k propadu těchto lidí do hlubší dluhové pasti.

Karolína Novotná